

2004
Nnr8

VAHETI

HIDÄMBLIKUD
RÜNDAVADI

MIDA TEEVAD
BURATINO-SAATE
TEGELASED SUVEL?

ARGO
KOGUB
LIBLIKAID

TEE OMALE
KANGURU

August paneb tähed särama!

Kas oled märganud, et augustikuu taevas säravad tähed taas selgelt ja kirkalt? Ööd on pikemaks veninud. Enam ei ole öhtuti nii valge, et ei taha sugugi magama minna, sest öues tundub päev olevat. On öö mis öö, ja ritsikad siristavad akna taga isegi siis, kui sa linnas elad. Tuleb ainult osata kuulata!

Augustikuu Tähekesese esikaanele joonistas kunstnik Hillar Mets pildi kassist, kes öösel kala püüab. Kui pilt juba valmis oli, saabus minu meelikasti luuletus Leelo Märjamaalt. Ja kas sa näe – see oleks nagu Tähekesese kaanepildi juurde kirjutatud! Loe ja veenduge ise!

TÄHEKE

Ööõngitseja

ÖÖÕNGITSEJA ÕNGITSEB
JÄRVESÜGAVUSEST KUUD –
SUURT TUMMA KUUD –

JAS TASASE TÄHEMUUSIKA
TULESID

PÜÜAB HÖBEKIIRTE VÕRKU
JÄRVEUNELEJATE UNESID

Leelo Märjamaa

Väga värvilised loomanahad

Eesti kunstnik ja lastekirjanik Sülli Reet Vaino on kirjutanud muinasjutu „Lumelövi ja segadused nahkadega“. Selles

loos lähevad Aafrika loomade nahad omavahel sassi, kuna nad juhtuvad jooma vett paigas, kus on vette pillatud kohaliku nõia võlukepp.

Juunikuu Tähekeses palusime lastel sama teha – loomade nahad sassi ajada. Selleks avaldasime hulga loomakujusid. Aitäh kõigile, kes need Tähekesese saatsid! Tööd tulid

väga toredad. Võitjaks osutus 11-aastane Kätlin Luht Türiilt ja tema lilleline krokodill!

KÄTLIN LUHT

MARTEN ALUSTE

HENRI SAAREMÄGI

VILLEM

JANIKA TURBEL

Järgmine jutumull ilmub septembris!

Ahoi, jutumulli-mängijad! Suveajal pole vist kõigil võimalik meie jutumulli mängus kaasa lüüa. Sestap pikendame tähtaega ühe kuu võrra. Juulis ilmunud laulupeo-jutumulli võitjad saab teada septembri Tähekesesest. Küsisime, mida ütleb (või laulab) koorilaulja-tädi jäätist müüvale poisile.

Vastajad saavad auhinnaks kaks raamatut „Guinness World Records 2004“ kirjastuselt Tänapäev.

Suvi Buratino ja teistega

Täheke uuris, kuidas veedavad suve Buratino saatel tuntud laste lemmikud. Selgus, et kõigil läheb väga hästi!

BURATINO: Ma teen suvel väga palju asju! Aga kui järele mõelda, siis ma teen kogu aeg väga palju asju. Nii suvel kui talvel. Sel suvel olen palju koos Alma-Mariga tema suvilas. Ma aitasin seal peenraid teha. Seda te nägite televiisorist. Kui peenardel midagi tõusma hakkas, siis aitasin rohida. Pierrot, Malvina ja Artemon olid ka seltsiks. Suvila lähedal on üks tiik, umbes nagu see, kust ma kuldvõtmekeese sain. Selle ääres lodistame öhtuti.

Ega me tervet suve suvilas ei veeda. Oleme linnas ka. Jalutame vanalinnas ja sööme jäätist. Muidu on kõik tore, aga see mulle ei meeldi, et suvel poodides soojaks läinud karastusjooke müüakse. Karastusjook peab olema külm – mis karastus see muidu on!

MALVINA: Me oleme palju Alma-Mari juures maal, nagu Buratino juba ütles. Seal on väga ilus. Eriti öhtuti, kui päike loojub... Ja öösi. Suveööd on nii valged, et kell kaksteist öösel on veel peaaegu nagu päev!

Kogu juuni vaatasin koos Pierrot'ga telekast jalkavõistlusi. Mulle hakkas jalka nii hirnsasti meeldima, et tegin ettepaneku Alma-Mari suvilas üks mäng maha pidada. Tükk aega proovisi-

me jagada viit mängijat kaheks meeskonnaks, kuni lõpuks Artemon ütles, et tema on hea meelega publik ja mängust osa ei võta. Siis mängisime, nii et tolmas. Mina lõin mitu väravat!

ARTEMON: Sain vanalinnas ja lutades tuttavaks kahe hulkuva koe-raga. Ühe nimi oli

Murka, aga teisele polnud keegi kunagi nime pannudki. Ma siis panin talle nimeks Krässu, sest ta nägi karva poolest selle nime kohane välja. Nad olid toredad ja arukad loomad, kuid röpase ja pulstunud välimusega. Viisin nad koju duši alla, et nad ennast puhtaks küüriksid. Parajasti tuli Malvina uksest sisse ja oleks peaaegu rabanduse saanud, kui vannitoas kahte võõrast sakris peni nägi. Sain Murka ja Krässuga heaks sõbraks. Käime aeg-ajalt kinos või restoranis klaasikest mineraalvett joomas.

PIERROT: Ma ei tee suvel suurt midagi. Miks peaks suvel tingimata midagi tegema? Mina puhkan suvel talvest välja ja logelen niisama. Alma-Mari suvilas on kõige parem logeleda, seal on hea värske õhk ja mõnus roheline ümberringi. Ega linnas ka viga ole. Vaatan telekast spordivõistlusi, juunis jalkat ja hiljem olümpiamänge. Väga põnev on.

Ah jaa, midagi ma siiski tegin. Istutasin suvel puu. Ehtsa tamme! Tamm on puu, mis kasvab väga vanaks, võib-olla isegi viiesaja-aastaseks. Mõelge! Missugune maailm viiesaja aasta pärast ka iganes välja näeb, kasvab seal minu istutatud tamm. Kui vahepeal maha ei raiuta.

Arvamusi kogus
WIMBERG

Jalad

MAIGI NOVEK

TRIINUL ON KAKS JALGA. ÜHE NIMI ON PAREM, TEISE NIMI VASAK. JALAD ON SUURED SÕBRAD. NAD KÄIVAD IGAL POOL KOOS: TIP-TAP-TIP-TAP. KUI JALAD LÄHEVAD ÕUE, LÖÖVAD KUMMIKUD NENDEGA KAMPA. KUMMIKUTEGA KOOS ON VAHVA LOMBI SEES TRILLA-TRALLA TRALLITADA.

MÕNIKORD ISTUB TRIINU VAIBALE JA VÕTAB JALAD PALJAKS. ILMA SOKKIDETA ON VARBATÜDRUKUTEL TORE TOAS RINGI VAADATA. TRIINU SÄTIB OMA PALJAD JALAD EMA VÕI ISA SÜLLE. KOHE TULEVAD PISIKESTELE JALGADELE KÜLLA SUURED KÄED. SIIS ALLES HAKKAB NALJA SAAMA. KÄED ON TÕELISED LOBAMOKAD. NAD RÄÄGIVAD ALATI NALJAKAT JUTTU: „KÕDI-KÕDI-KÕDI-KÕDI!“

MAIGI NOVEK

Praht läks silma

PRAHT VÕTTIS HOOGU JA HÜPPAS. HÜPE ÕNNESTUS IGATI. KUIDAS SIIS TEISITI? ÄRATÕUGE OLII HOOGNE, ÕHULEND KULGES VIPERUSTETA JA MAANDUMINE SUJUS.

PRAHT VAATAS RÕÕMSALT RINGI. TA OLII SAANUD SUUREPÄRASE VAATEGA KOHA TRIINU PAREMAS SILMAS.

SILM POLNUD SISSETUNGIGA RAHUL. JUBA TA TORISESKI: „NII EI TOHI, ILMA ETTE TEATAMATA! KUS ON VIISAKUS? VÄHEMALT KOPUTADA OLEKSID VÕINUD!“

PRAHT AINULT NOHISES. ÄRGU KEEGI LOOTKUGI TEDA ÜLE KAVALDADA! KUI SILM OLEKS TEMA TULEKUST TEADNUD, OLEKS TA

JU KLÕPSTI KINNI LÄINUD! NIIGI OLII TÜKK TEGEMIST, ET PILKUVATE RIPSME TE VAHELT LÄBI LIPSATA. VÄIKE VÄÄRATUS – JA PRAHT OLEKS JÄÄNUD ENDISELT TÄNAVALE.

KÜLL OLII PRAHT TÜDINENUD SELLEST LÕPUTUST RINGIUITAMISEST! KODUTU ELU POLE JU MINGI MEELAKKUMINE. LÕPUKS OMETI OLII TA KENA KODU LEIDNUD.

PRAHT MÕNULES OMA SOOJAS VALGES KORTERIS. PRAEGU, JAH, PRAEGU EI TAHTNUD TA MÕELDA SELLELE, MIS EDASI SAAB. KUID TEGELIKULT TEADIS TEMAGI, ET SILM EGA TRIINU SEDA ASJA NIISAMA EI JÄTA.

Väike ninakollike

MAIGI NOVEK

TRIINU NOHISTAS, MIS JAKSAS. KÕIK ILMA ASJATA. VÄIKE NINAKOLLIKE EI KAVATSENUDKI VÄLJA RONIDA. MIKS TA OLESKI PIDANUD? SÜGAVAL NINAKOOPAS ON JU NII MÕNUS. SAAB NINAKARVAKESI SIKUTADA, TEISTE NINAKOLLIDEGA PEITUST MÄNGIDA JA TATIGA PLÄTSERDADA.

KUNAGI, KUI NINAKOLLIKE SUUREMAKS SAAB, VAATAB TA KINDLASTI ISE NINAAUGUST VÄLJA. SIIS, KUI TEMA SOOJAS URUS KITSAKS VÕI IGAVAKS PEAKS MINEMA. KÕIK NINAKOLLID TAHAVAD JU TEADA, MIS VÄLJASPOOL NINA TOIMUB. TRIINU EMA EI KARDA ÜKSKI TÄISKASVANUD KOLL MITTE ÜKS PÕRM. KUIGI TRIINU EMA VÕIB NINAKOLLI NAPSTI KÄTTE SAADA JA SUPSTI TASKURÄTIKUSSE TOPIDA.

ÄKKI HAKKAS JUHTUMA IMELIKKE ASJU. NINAKOOPASSE TUNGIS VESI. KÕIK SELLEPÄRAST, ET TRIINU OLII PARASJAGU UJUMA LÄINUD. VETTE HÜPATES KADUS TÜDRUK KORRAKS PEADPIDI VEE ALLA. NII LÄKSIDKI SUU JA SILMAD VETT TÄIS.

TÄIESTI OOTAMATULT KAOTAS VÄIKE KOLL KINDLA PINNA JALGE ALT. RABELEMISEST JA LÄRMAMISEST POLNUD KASU. TA LIHTSALT VALGUS TASAPISI KOOS VEEGA NINAST VÄLJA. EI OLNUD TAL ÕNNE ANTUD SUUREKS NINAKOLLIKS SAADA.

Meie lapse koorem

ANDRES
NOORMETS

MEIE LAPSEL MUSISID
ON SADA TÜKKI SUUS.
SELLEPÄRAST ÜLES ÄRKAB
HOMMIKUL KELL KUUS.

LÄHEB EMA VOODI JUURDE
SUURE RUTUGA,
ANNAB ÄRA KÕIK ÜKSHAVAL,
ILMA JUTUTA.

EMAL ÄKKI UNE PEALT ON
SADA MUSI SUUS –
ILMSI VAATAB UNENÄGU
HOMMIKUL KELL KUUS.

TIINA TOOTSI

Rõõmujagaja

VÄIKE ÕDE, PESAMUNA,
KÕIGILE ON VÄGA KALLIS.
KÕIK ME PERES TAHAVAD TAL
TEHA MUSI, KALLI-KALLI.

KUHU KALLID-MUSID PANNA?
LAPSE SEES KÕIK PIHU-PAHU!
KÕIGE ETEM – ÄRA ANNAB,
SEST TA SISSE NEED EI MAHU.

VEND JA ÕDE, EMA-ISA
SAAVAD MUSI-KALLI TEMALT.
IKKA-JÄLLE ANNAB LISAKS,
EI NEED OTSA LÖPE ENAM!

LELUD, PADI, KAPIUKSKI
MUSUMOPSU SAAVAD TALT.
OI SEDA MEIE KALLITRULLI,
VÄIKEST RÕÕMUJAGAJAT!

MILVI PANGA

Mitmekesi?

TAHAKS TEADA, MITMEKESI
PUNUTI NEID LINNUPESI?

SALAKESI-TASAKESI
IKKA AINULT KAHEKESI.

TAHAKS TEADA, MITMEKESI
KÄRGEDESSE KANTI MESI?

OI NEID, OI HÄID TIIVULISI
HULLU MOODI HULGAKESI.

MILVI PANGA

Šelline suvine

ÄMBLIK ELAB ÄMBRIS.
SA EI USU VIST?
KIIKA PÖÖNINGULE
ÕUEREDELIST.

KOER SAAB UJUMISE
KÄPPA SEDAMAID.
LASTEL KA EI OLE
HILPE SEGAVAID.

PÄIKE ON SENIIDIS –
OLED VARJUTA.
TIRITAMM EI PÜSI,
KUI EI HARJUTA.

Illustreerinud TIINA REINSALU

Rannas

MILVI PANGA

VÄIKSED VARBAD JALAL KAHEL
ISEKESKIS OMAVAHEL.
LIIV ON PEAL JA ALL JA VAHEL,
IGA VIRGA VARBA VAHEL.
PÄIKSE SOOJUS, PÄIKSE RAUGUS
LIIVAGA KOOS NABAAUGUS.
PÄIKE ISE POLE PILVIS,
PÄIKE SÄRAB LAPSE SILMIS.
LIIVARIIGIS JÕED JA OJAD
ON JA KUNINGATE KOJAD.
SIIT VEEL ÕÖKSKI LUSTI JAGUB,
LIIVAST-VEEST ON UNENÄGU.

Tuulelohe ja taeva all tiirutaja

Õhtupoolikul märkas tuulelohe tiirutajat taeva all. Tiirutaja tegi ühe ja sama koha peal lennates ringe. Paistis, nagu uuriks ta midagi maapinnal.

Tuulelohe läks kohe uudishimu täis.

Ta liugles tiirutaja juurde ja hakkas samuti ringe tegema, ainult natuke kõrgemal. Tuulelohe vahtis alla ja pidas ühtlasi tiirutajat huviga silmas.

All polnud midagi erilist märgata. Oli harilik taluõu. Maja akna all peenral õitsesid lilled. Kuudi ees lamas koer. Trepil päikese käes haigutas kass. Aedikus külitasiid rõhkides porised sead. Kirju kukk kõndis uhkelt ringi. Kanakari koos tibudega siblis usinalt aia ääres. Meeleolu oli mõnus ja rahulik, tuulelohele meeldis niisugune sõbralik õhtupoolik taluõuel väga. Kui tal vähegi läbemist oleks olnud, oleks ta ka ise seal hea meelega elanud.

Kuid tuulelohel oli teadagi rahutu hing.

„Mida sa uurid seal?“ küsis tuulelohe lõpuks tiirutaja käest.

„Tasa!“ sisistas see vastu. „Ära sa mu kanakesi laiali hirmuta!“

Ja äkitselt sööstis tiirutaja kivina alla.

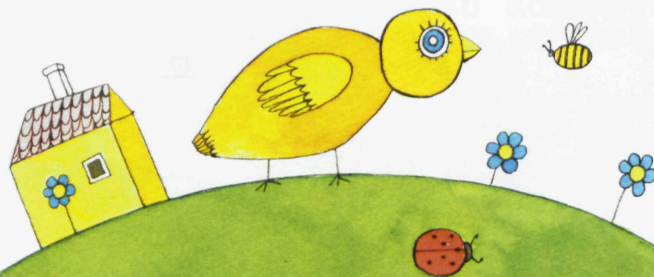
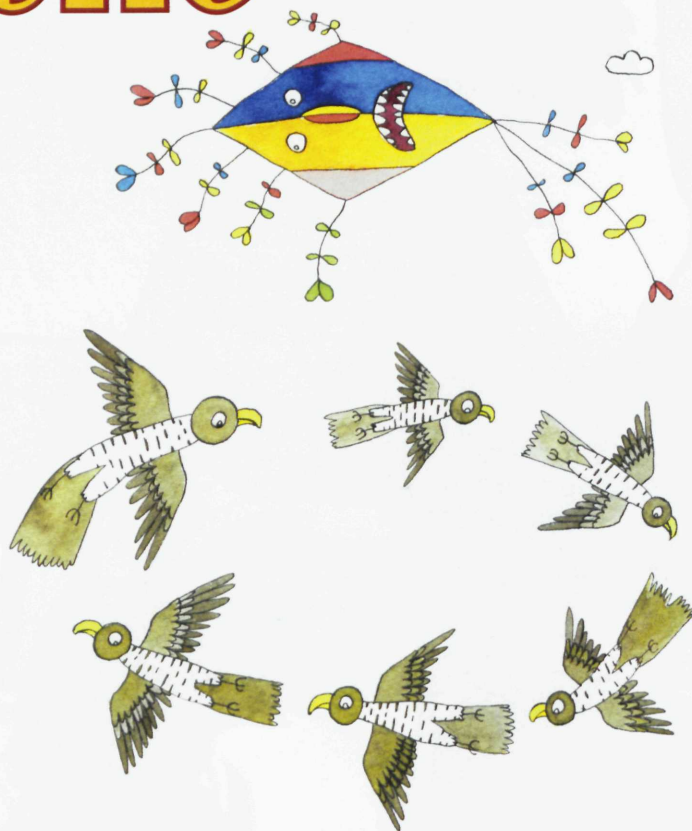
Tiirutajat märgati.

Kukk tõstis ärevalt häält.

Kanad hakkasid ehmunult kloksutama. Kanad kutsusid tibud sara alla kokku.

Kass tõmbus maadligi ja valmistus hüppeks.

Koer kargas tiirutajale vastu.

Illustreerinud PIRET RAUD

Tiirutaja tõusis välkkiirelt õhku tagasi. Ometi oli ta jõudnud ühe tibukese küünte vahele haarata.

Kõik pistsid kisama. Kanad kaagutasid. Kukk kires. Koer haukus. Kass mäugus. Isegi sead ajasid end jalule ja hakkasid ärevalt ruigama.

Oli juhtunud kohutav õnnetus. Rahulikult taluõuel oli röövitud väike tibu.

Tuulelohe sai alles nüüd aru, et taeva all tiirutaja on tegelikult saagijahil kanakull.

Tuulelohe viskus õhku tõusvale kullile vastu. Kull ei osanud ülaltpoolt ohtu märgata. Pimesi tormas ta lohele otsa. Mürtsudes pörkasid nad kokku. Kulli seljast lendas sulgi laiali. Ehmatusest laskis kull tibu lahti. Tibu kukkus kulli küünte vahelt maha. Kull ise pages minema.

Kuid ka tuulelohe sai viga. Kull oli tuulelohe sabast roheline lindi lahti kiskunud. Silma kohal oli tuulelohel sügav kriim. Õnneks ei olnud kulli terav nokk lohe silma tabanud.

Keereldes vajus tuulelohe alla.

Kohe hüppasid kass ja koer talle juurde. Ettevaatlikult hakkasid nad tuulelohe haavu lakkuma. Roheline lint oli sigade ette lennanud, see toodi tagasi ja kinnitati lohele uuesti sappa. Lint oli natuke poriseks saanud, kuid sellest ei olnud midagi.

Oluline oli see, et tibu oli elus ja terve!

Tibu lamas keset kanakarja, kus kanad teda kloksudes turgutasid. Tibu oli pääsenud vaid ehmatusega. Ükski sulle ei olnud viga saanud.

Pontuga järve ääres

Me käisime eile emme ja issiga järve ääres rannas. Emme pakkis kaasa juustukukleid singi ja kurgiga ja issi pakkis kaasa maski ja snorkli, millega saab vee all ujuda ja kalu ja teokarpe ja vetikaid vaadata.

Mina võtsin kaasa Pontu. See on minu mängukoer. Emme ütles, et nii suurt mänguasja ei tohi randa kaasa võtta, sest see võtab kotis liiga palju ruumi ja saab liivaseks. Aga mina tahtsin Pontule järve näidata, sest ta polnud kunagi rannas käinud. Ma panin Pontu salaja meie rannakoti põhja, aga kõigepealt pidin ma meie saunarätikud välja võtma, et ta hästi ära mahuks.

Ranna vetsumaja seina peal oli selline märk, kuhu oli joonistatud koer ja punane kriips. Ma küsisin issilt, mida selline märk tähendab, ja issi ütles, et sellele ujumiserannale ei tohi koeri kaasa võtta. Küll mul oli siis kahju, et olin Pontu täitsa ilma asjata kaasa võtnud.

Rannas oli hirmus palju inimesi. Meie suur lina ei mahtunud kuhugi mujale ära kui metsa äärde. Emme ei tahtnud algul metsa äärde minna, sest sinna ei paistnud hästi päike. Issi meelest oli täitsa hea, et varju ka on. Muidu hakkab liiga palav ja võib tulla päikesepiste.

Minu meelest metsa ääres oli väga vahva olla. Seal oli palju rohkem sipelgaid kui mujal liiva peal. Neid oli tore vaadata. Mina pudistasin neile kuklit, kuigi emme ütles, et sipelgaid ei tohi süüa. Aga ega ma neid siis meelega süütnud, sellest kuklist lihtsalt pudenes puru lina peale.

Issi tahtis kohe ujuma minna ja kutsus mind ka kaasa, aga mul oli parajasti muudki tegemist ja issi läks üksi maski ja snorkliga. Mina vaatasin, kuidas üks sipelgas tiris apelsini kleepsumärki oma seljas ja mõtlesin, mis

ta sellega teeb. Võib-olla tahtis ta oma suvilale sellest katuse teha, mõtle sin ma.

"Brrrr!" ütles issi, kui ujumast tuli.

Vesi oli külm ja päike oli pilve taha läinud ja issi lõdises.

"Kas sa nägid kalu ja teokarpe ja vetikaid ka?" küsisin ma issilt, aga issi ütles, et vesi oli täitsa mudane ja ta nägi ainult ühe vana papi täpilisi pükse, kui oli nende otsa põrganud.

"Kus mu saunarätik on?" küsis issi emmelt, kui oli rannakotis natuke aega tuhninud.

"See on seal kotis," ütles emme, "kuidas sa siis ei leia?"

"No ei ole, ma vaatasin mitu korda," ütles issi ja klõbistas hambaid.

Emme ütles, et kui issi oma rätikut ei leia, siis võib ta tema oma laenata. Aga issi ütles, et kotis ei ole ka emme rätikut, vaid ainult üks suur karvane koer.

Siis vaatas emme mulle otsa ja küsis, et kas sina, tüdruk, oled vingerpussi teinud. Ja mina ütlesin, et ma tahtsin ainult nii väga Pontu randa kaasa võtta, aga ta ei mahtunud korralikult kotti ära.

"Miks sa siis temaga ei mängi, kui sa ta tingimata kaasa tahtsid võtta?" küsis emme.

Mina ütlesin, et siin rannas on koerad täitsa liiklusmürgiga ära keelatud ja ma ei taha, et meid kõiki Pontu pärast vangiksi panakse.

Emme naeris ja ütles, et ma olen päris naljakas väike tüdruk ja ei olnud üldse vihane, aga issi meelest see ei olnud küll eriti naljakas, sest tal oli külm ja ta huuled olid natuke sinised. Ta võttis minu Pontu ja kuivatas ennast sellega ära, kuigi mina sain vihaseks ja ütlesin, et selline asi on kindlasti seadusega ka keelatud.

Terve ülejäänud aja istusime me kõik, riided seljas, lina peal ja ootasime päikest tagasi ja söime kukleid ja peletasime sipelgaid minema. Emme ütles, et ta ei taha igatahes teinekord küll panna rannalina otse sipelgapesa otsa.

Selles asjas ta küll eksis. Sipelgapesa oli kohe mitme sammu kaugusel. Ma leidsin selle kahe kase vahelt, kui selle ühe sipelga järel roomasin, kes seljas apelsini kleepsumärki kandis.

Kuidas ma esimest korda lennukiga lendasin

Kaarli ja Silveri elu esimene ülesastumine kaamera ees.

Sel juunihommikul tõusime hästi vara, et startida lennureisile, mis sai alguse Tallinna lennujaamast. Kuulsin, et kokku on meie maja lapsed käinud lendamas neli korda. Mina isiklikult esimest korda. Alati, kui meile see ettepanek tehakse, on tahtjaid palju. See ei

ole iga üritusega nii.

Lennujaama oli kogunenud terve hulk lapsi, mõned rääkisid ka välismaa keeles. Oli põnev hetk, kui lennuk tõusma hakkas. Ma polnud varem kunagi lennukiga sõitnud. Lennuki aknast avaness võimas pilt, kõik oli nagu foto peal. Lennuk muutis mitmel korral kõrgust, kõrgemale lennates läksid kõrvad lukku. Uskumatu, aga lennuki peal sai isegi süüa ja lennufirma kommi. Maandusime Saaremaa lennuväljale, mis oli Tallinna omast oluliselt väiksem.

Pärast maandumist istusime bussi, meile taheti näidata Saaremaad ning me sõitsime esimesena Kuressaare ordulinnusesse. Seal

oli üks sügav auk, kus vanasti vange piinati – kostis näljase lövi mõrgeid ka. Looduseosakonnas nägime kõigi Eestis elavate loomade toipseid. Peale pikki rännakuid olid kõhud tühjaks läinud ja meid viidi sööma. Seal oli selline aparaat, kust sai endale ise mahla valida ja seda klaasi lasta.

Söömise ajal nägime aknast, kuidas langevarjurid oma hüppeid tegid. Hästi põnev oli. Seejärel läksime veekeskusesse, kus oli nelja rajaga ujula, hästi suur lastebassein, mullivann ja allalaskmise toru. Superhea – fotograaf sai meid sealt ka oma pildile! Kella nelja paiku hakkasime tagasi sõitma. Kõik lehvitasid meile järele, tundsimme ennast mõnusalt ja koduselt. Saaremaal elavad vist ainult sõbrallikud inimesed. Tagasiteel sõime ja jõime jälle lennukis – mida veel tahta?

Enne äralendu Saaremaalt tehti ka üks grupipilt.

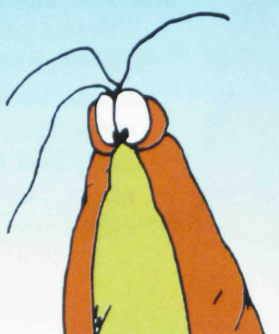
Lend lõppes nii ruttu. Oleks võinud palju kauem kesta. Igatahes oli päev nagu filmis ja jälle on, mida meenutada. Ise sellist reisi ma enamale lubada ei saa, sest see maksab väga palju. Aga tänu Estonian Airile sain mina ja ka paljud teised lapsed laheda reisi. Jään ootama järgmist aastat, äkki on siis jälle võimalus lennata.

DMITRI JEGOROV
Elan Haiba lastekodus

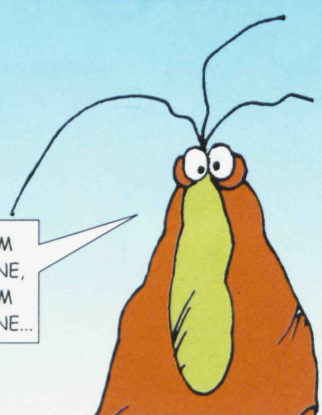
Foto: RAIMO TIKKMAA

TIBU

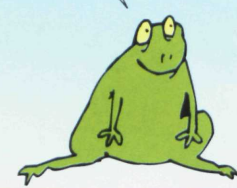
TIBU ÜMISEB LAULDA...

NII KUUM ON TUNNE, NII KUUM ON TUNNE...

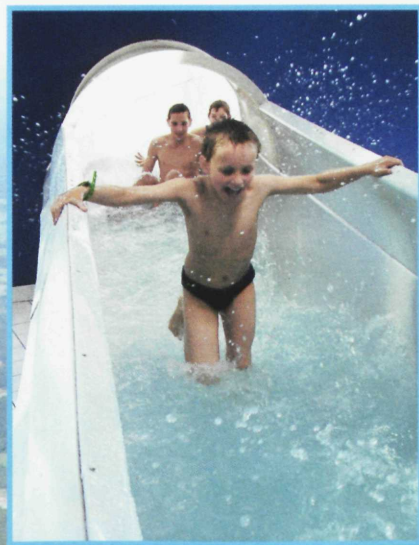

TERE, TIBU! MIDA TEED?

MIKS SA KOGU AEG ÜHTE JA SEDASAMA LÕÖRITAD? KAS SA TEISI LAULE EI TEA?

Silver tunneb mõnu Rütli veekeskest.

Rõõm

ühest ilusast laulust

sed lapsed. Vanem rühm (8–12) on juba vanad tegijad. Maria Tarn pääses isegi Laulukarusselli Tallinna vooru, kus konkurss väga tihe. Kuid stuudio eesmärgiks pole mitte staa-

Kaks korda nädalas kogunevad tundi Tallinnas tegutseva Bel Canto laulustuudio lapsed – liikuma, joonistama ja laulumisest rõõmu tundma.

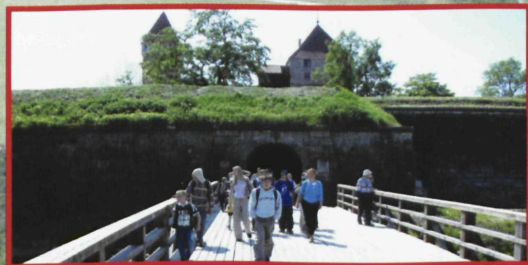
Nii mõnigi põnn pole veel isegi lasteaias käinud, aga laulab kui ingel. „Kõige tähtsam on võita lapse usaldus,“ kinnitab stuudio juht Kaie Külasepp. „Paljud emad vaatavad esimeste tundide ajal ukse tagant ikka väga tõsise näoga. Aga kui laps sind usaldama hakkab, siis on ta valmis esinema. Peamine on eneseusk – kui tahad, siis on kõik võimalik.“

Möödunud aastal käis stuudios 26 last. Neist 19 olid 3–6-aasta-

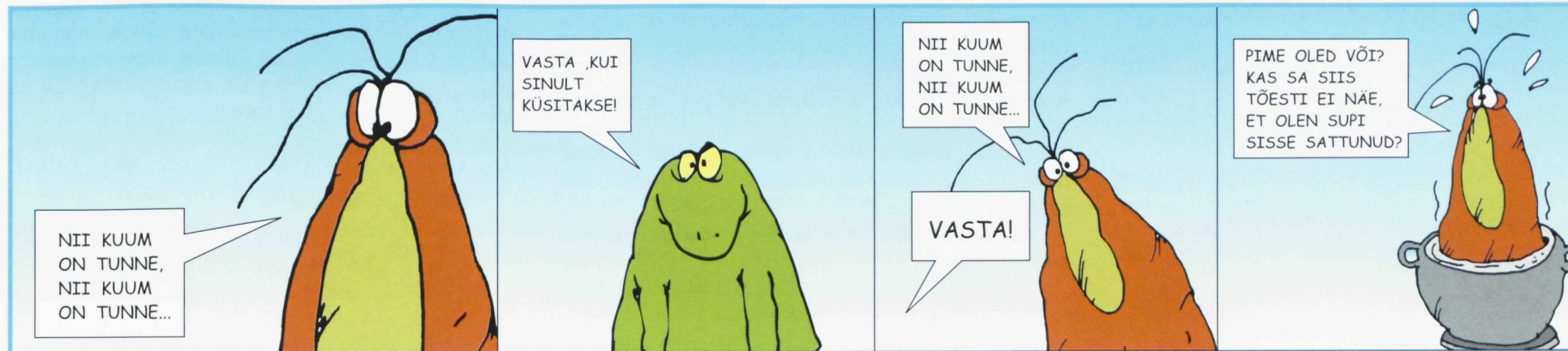
ride koolitamine – tähtis on lapse üldine loov areng.

Juunikuus Vanalinna päeval üles astunud lasteperet oli rõõm vaadata. Kui nelja-aastane Kirke (pildil vasakult esimene) esitas „Musta kassi tangot“, siis näis tema ainsaks mureks olevat see, et sõnad meeles seisaks. Seisid küll. „Küllap muusikal on selline võlujõud, mis inimese vabaks teeb,“ arvab Kaie Külasepp. Igal aastal on Bel Canto lindistanud Linnahalli muusikastuudios ka ühe plaadi oma lauludega.

ILONA MARTSONI tekst ja foto

Haiba lapsed tulevad Kuressaare ordulinnusest ekskursioonilt.

Tähekesse uue
kodulehekülje
aadress on
taheke.delfi.ee

Kui ma oleksin võlur

Kui ma oleksin kõikvõimas võlur, suuri imesid saadaks ma korda. Poleks maailmas ei enam sõdu, kurjust, vaesust ega ühtegi orja.

Oleks soe kodu siis igal lapsel. Õde, vend, ema ja isa neil ka. Oleks oma tuba, tore sõber ja isiklik koer, neil vanavanemad elaksid maal...

Kas siis selleks, et kõik oleks tore pean ma tõepoolest õppima võluma? Või on veel lootust, et kõik pole nii kole ja et minagi midagi siin muuta saan?

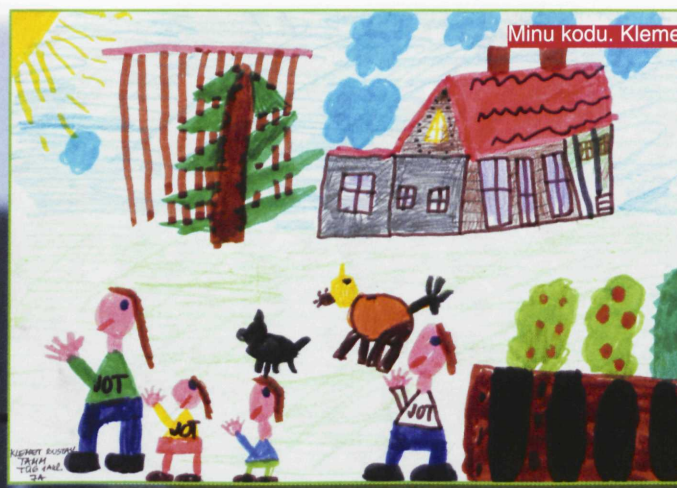
Helina Press, Kose Gümnaasiumi 5. klass

Kommiorav. Mia Martina Peil (5 a.)

Kommiorava naine. Mia Martina Peil (5 a.)

Minu kodu. Klement Gustav Tamm (7 a.), Tabasalu

Midagi erilist

Olen alles väike. Vahepeal mõtlen ma... Miks maailmas midagi erilist pole?

Näiteks... Eee... Kui laps on ema kõhus ja ema ei viitsi kartuleid koorida. Võiks ta ju kartuli alla neelata ja noa ka. Las laps koorib ta kartulid ära!

Aga...Miks on olemas puud, lilled, rohi, liiv, kivid, ja inimesed. Häh! Aga sellepärast et on olemas elu!

Mu ema nimi on Tiina ja minu isa nimi on Peeter ja minu nimi on

Eeva. Mu õe nimi on Moona ja teise õe nimi on Mari ja venna nimi on Eedi.

„Appi! Appi! Eeva!“

„Mis on Mari?“

„Eedi ajab mind taga!“

„Oo... Ma ajan sind taga Eedi. Jess! Saingi kätte! Püüa meid, nõikasin mina.“

Isa tuleb tuppa. „Noh, mis mässate?“

„Sain kätte issi! Püüa meid,“ kihutab Moona minema.

„Haa, sain kätte,“ ütleb isa.

Minnakse lõunat sööma. Tiina küsib: „Mis te siis täna ka tegite?“

Moona räägib: „Kõigepealt Eeva jutustas, et kuidas võiks olla midagi erilist, ja siis mängisime issiga kulli.“

Ema naerab: „Häh! Olete jah midagi erilist. Ha-ha-haa!“

Mina lähen koera juurde ja ütlen: „Eks ju Tuki, sinuga ei juhtu küll midagi erilist paha, aga kui sa pojad saad, siis nemad tunduvad sündides väga erilised, justkui notsud. Aga see pole ju paha.“

Oli liiga lühike lõuna. Lõpuks saabus õhtu. Kui ma magama läksin, ütlesin mina emale ka: „Oled sa kindel, et sinuga ei juhtu midagi erilist?“

Ema vastas: „Olen küll. Minuga ei juhtu kunagi midagi erilist, vähemalt mitte paha.“

Aliis Aasna (8 a.), Viimsi

Nuga ja kahvel

Elas kord nuga, kellel polnud ühtegi sõpra. Ükskord, kui tal oli väga igav, otsustas ta rändama minna. Ta rändas ja rändas, kuni nägi merd. Ning ohkas õnnetult: „Oi ei, kuidas ma siit küll üle saan?“

Siis nägi ta kilpkonna ja küsis: „Tere, kas te saaksite mind aidata?“

Kilpkonn küsis: „Milles asi?“

Nuga rääkis talle oma murest ning kilpkonn lubas teda aidata.

Lõpuks jõudiski kilpkonn kohale, nuga rändas edasi. Aga kui ta oli pika maa maha kõndinud, nägi ta kahvlit nutmas. Nuga astus lähemale ja küsis: „Mis viga?“

Kahvel vastas: „Ma eksisin ära ja mul pole ühtegi sõpra.“

Nuga ütles, et tal ka pole ühtegi sõpra. Siis tuli neile mõte, et nad võiksid sõpradeks saada ja koos edasi rännata. Nii nad tegidki.

Ja kui nad surnud pole, rändavad nuga ja kahvel siiani.

Sigrid Letlane (9 a.), Riidaja Põhikool

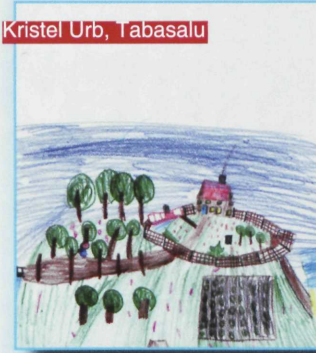

Suvi

Suvi on ju ammu käes –
lapsed õue ruttu!
Täna on ju ilus päev,
ärge jääge tuttu!

Pilt ja luuletus: Mai Triin
Puström (8 a.), Jüri

Kristel Urb, Tabasalu

Tähed

Tähed säravad taevas.
Pilved sõidavad kui laevad.
Ja mind kaua aega vaevab,
miks küll tähed on nii väikesed.
Nagu oleksid nad päikesed.
Aga pisi-pisi-pisikesed.

Emä ütleb ilmast ilma:
need on memme-taadi silmad.
Siis kui tähti taevas pole,
on maailm nii kurb ja kole.
Olgu tähed pilvelaevad,
memme-taadi silmad taevas.

Kadri Avamere,
Uulu Põhikooli 4. klass

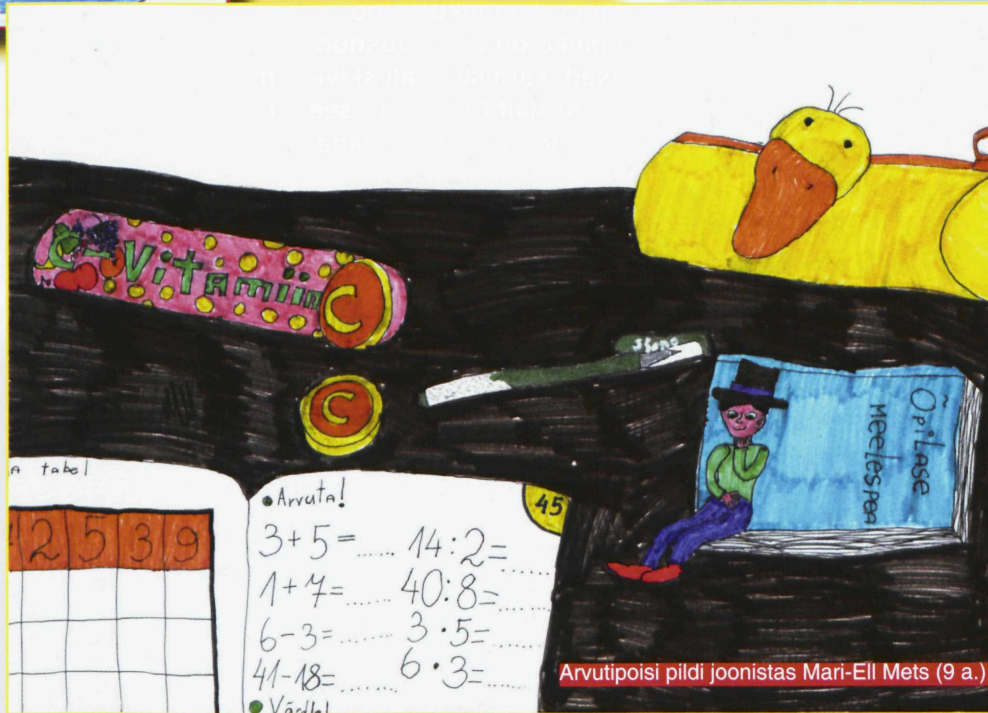
Kui ma olen maal

Hommiikul, kui silmad avan,
kohe ma ka akna avan.
Tuleb tuppa värsked õhk,
meeldiv puu- ja lillelõhn.

Panen selga dressid-ketsid,
rõõmsalt uksest välja keksin.
Siis ma ruttu õue tõttan,
oma Piitsu kaasa võtan.

Piitsu on mu sõber hea,
seda igaüks meil teab,
ta on puhast tõugu krants,
kuid tal selge koeratants.

Kerli Kruusik, Kuressaare
Põhikooli 3. klass

Arvutipoisi pildi joonistas Mari-Eli Mets (9 a.)

Viimane taskuarvuti

Kas te tahate teada, kuidas valmis viimane taskuarvuti? Kui tahate, siis lugege!

Elasid kord ja elavad veel praegugi mees ja naine koos oma üheteistaastase pojaga. Nad tahtsid veel lapsi saada, aga nad ei saanud kuidagi. Elasid siis elu edasi. Ükskord, kui naine juhuslikult Prisma ostude eest maksis, juhtus ta oma murest rääkima müüjale. Too rääkis, et ta olevat Citymarketi müüjalt

kuulnud, et kui osta täpselt kell 12.00 Säästumarketist üks tops lahustuvat C-vitamiini, tellida Anttilast üks joogiklaas, arvutada arvutiga, kui palju on 2+2, sõita Aura keskuse ujulasse, võtta seal kõige suurema basseini paremast äärest klaasiga vett, panna vette terve tops C-vitamiini. Siis peaks klaasi ilmuma imetilluke, lausa Pöial-Liisi-suurune poiss.

Nii naine siis tegigi. Ja ennäe imet, nii juhtuski. Ainult et kuna naine oli tehte peast arvutanud, siis meeldis poisile hirmsasti arvutada. Isegi nii väga, et suurem vend võttis ta iga päev kooli kaasa arvutama. Nii hakatigi teda kutsuma Taskuarvutiks Vitamiinivees. Ja kui ta pole veel magama läinud, arvutab ta siiani oma venna taskus.

Cathry-Lisette Kaevand,
Tallinna 37. Keskkooli 5.a klass

Mustamäe koolide
jutuvõistlusel „Kaas-
aegne muinasjutt“
esikoha võitnud töö.

Liisa-Maria Tiidu, Tabasalu Üldgümnaasiumi 1. klass

HIIDÄMBLIKUD TULEVAD!

 Kaks hobust söövad rahulikult karjamaal. Äkki tormab kohale kolmas:
"Poisid, põgeneme! Traktor on rikki läinud!"

 Tädi kestab istub pargipingile noore isa kõrvale ja silmitseb heldinult lapsevankrit: „Kui armsad kaksikut teil on! Kas mõlemad on poisid?“
„Ei, ainult üks,“ vastab noor isa. „Vasakpoolne on mu poeg Juku, aga see seal paremal – see on kõrvits.“

 Rikkurite pojad mängivad liivakastis. Ühel neist läheb kühvel katki. Ta asendab selle oma mobiiltelefoni korpusega. Kaevab edasi.
Teine küsib: „Miks sa oma telefoni katki tegid?“
„Ah, paps ostab niikuinii homme uue.“
Teine esimesele: „Aga mida sa täna teed? Käid nagu mingi täi piipariga ringi vä?“

 Elevant läheb mööda tänavat, näeb maas tomaate. Ta astub sellele peale. „Tere, ketšup!“ ütleb elevant.

 Kaks lehma istuvad puu otsas ja heegeldavad.
Mööda lendab elevant.
„Ammuuu!“ ütleb üks lehm.
„Just minu mõte,“ märgib teine lehm.

 Isakänguru hüppab emase juurde ja pärib:
„Noh! Näita siis mulle mu pojakest!“
Emakänguru vaatab taskusse, läheb näost valgeks ja teatab: „Oih! Mul on taskus auk...“

 Kolm karu tulevad koju. „Kes on mu toidu ära söönud?“ küsib karupoeg.
„Kes on MINU TOIDU ära söönud!“ möirgab isakaru.
„Mis te, mehed, vigisete, ma pole ju süüa teinudki!“ ütleb emakaru selle peale.

 Nõiamoor kõnnib piki raudteed. Tagant läheneb rong ja laseb vilet. Nõid sammub edasi ega tee väljagi. Rong laseb uuesti vilet.
Kui rong kolmandat korda vilistab, turtsatab nõid omaette:
„Häh, üks korralik hästikasvatatud tütarlaps iga vile peale veel pead pöörama ei hakka!“

 Kaks rullnokka sõidavad pärast jaanipäeva Tallinna poole.
Üks ütleb teisele: „Kuule, me hakkame vist linna jõudma!“
Teine küsib: „Miks sa nii arvad?“
„Aina rohkem inimesi hakkab alla jääma!“

Loo pealkirjas kangastuvad tõelised koletised, kes hävitavad ühe linna teise järel ja keda inimkonna päästmise nimel jäitavad tuhanded tankid ja lennukid. Võib-olla juhtub miljoni aasta pärast tõesti nii, aga täna ei ole see õnneks küll võimalik.

Tore on kasterohketel juulihommikutel jooduses jalutada just siis, kui päike on äsja tõusnud. Miljonid-miljonid kastepiisad säravad kalliskividena, et juba tunni aja pärast haihtuda. Aga see tund on üsnagi pikk, kui oskad vaadata ja näha. See tund on kaunis, kui oskad olla õigel ajal õiges kohas.

Tundub, nagu oleks suvehommik kootud imeliselt säندانavatest võluniidikestest. See on põnev ja särav maailm, kuid kellelegi äärmiselt ohtlik. Tuhanded-tuhanded kastepiiskadest tulvil püünised jahivad saaki. Ohvriteks on ämblike saakloomad. Nemad ei hooma hommikukaste ilu, nemad on ühel hetkel lootusetult võrgus kinni ja hakkavad rabelema. Signaaliitide kaudu jõuab teade saagist netkega tõelise kiskja – ämblikuni. Vähesed võrku kinnijäänud putukad pääsevad paratamatust hukust.

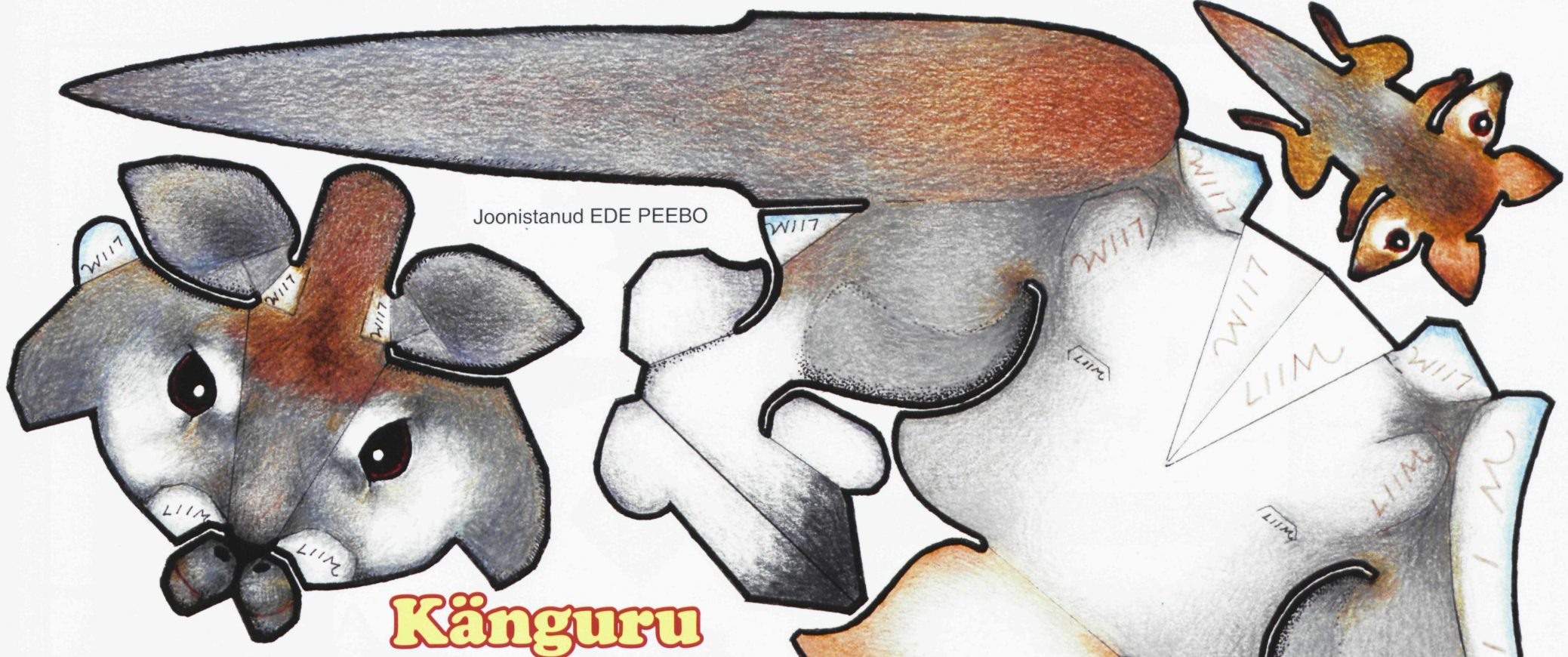
Ent mitte kõik ämblikud ei koo püünisvõrke. Näiteks hiidämblikud (nad on 1–2,5 cm pikkused) peavad jahti veekogude kaldatimestikus ja nad jooksevad väga hästi veepinnal. Milleks püünisvõrk, kui nad saavad ilma selletagi suurepäraselt hakkama? Hiidämblikud toituvad vees või veekogude kallastel elavatest putukatest. Aga nad ei ütle ära ka kalamaimudest või konnakullestest: kui jõud üle käib, siis lase aga hea maitsta.

Emane hiidämblik riputab munakookoni kaldatimedele ja valvab seda kiivalt. Suve keskel kooruvad munadest imepisikesed ämblikujõmsikad. Mõne aja pärast lahkuvad nad oma mõnusest kookonpesast, et kaldatimedele koguneda ja peagi alustavad nad oma esimest iseseisvat jahti. Edu!

Hiidämbliku pere: hoolitsev ema ja ta lapsed

Kastepiiskades ämblikuvõrk: hukatuslik pärlikee

Joonistanud EDE PEEBO

Känguru

Känguru on veidi keerulisem tegelane. Aga varu kannatust, ja loom tuleb ilus.

Esiteks lõika välja kõik tükid. Siis võta appi joonised 1, 2 ja 3.

Pea (joonis 1). Painuta sisse jooned A ja A kõrvadest ninaotsani. Tee kõrvad valmis – enne üks, siis teine. Keera kõrvad mööda jooni näo peale, et saaksid isekeskis kokku liimida väiksed alad 1 ja 1 ning 2 ja 2. Siis painuta kõrvad joontelt B ja B jälle tagasi kõrvale. Kooluta ninaots joont mööda alla ja liimi nina mõlemad küljed paigale, need on 3 ja 3.

Ühenda pea kuklalt lapaka abil, serv vastu serva.

Sikuta kuklatükk üle ühenduskoha, liimi kinni ja kooluta servadest ettepoole. Nagu näed, on kõrvad kenasti kikki läinud. Anna neile sõrmede abil õige vorm.

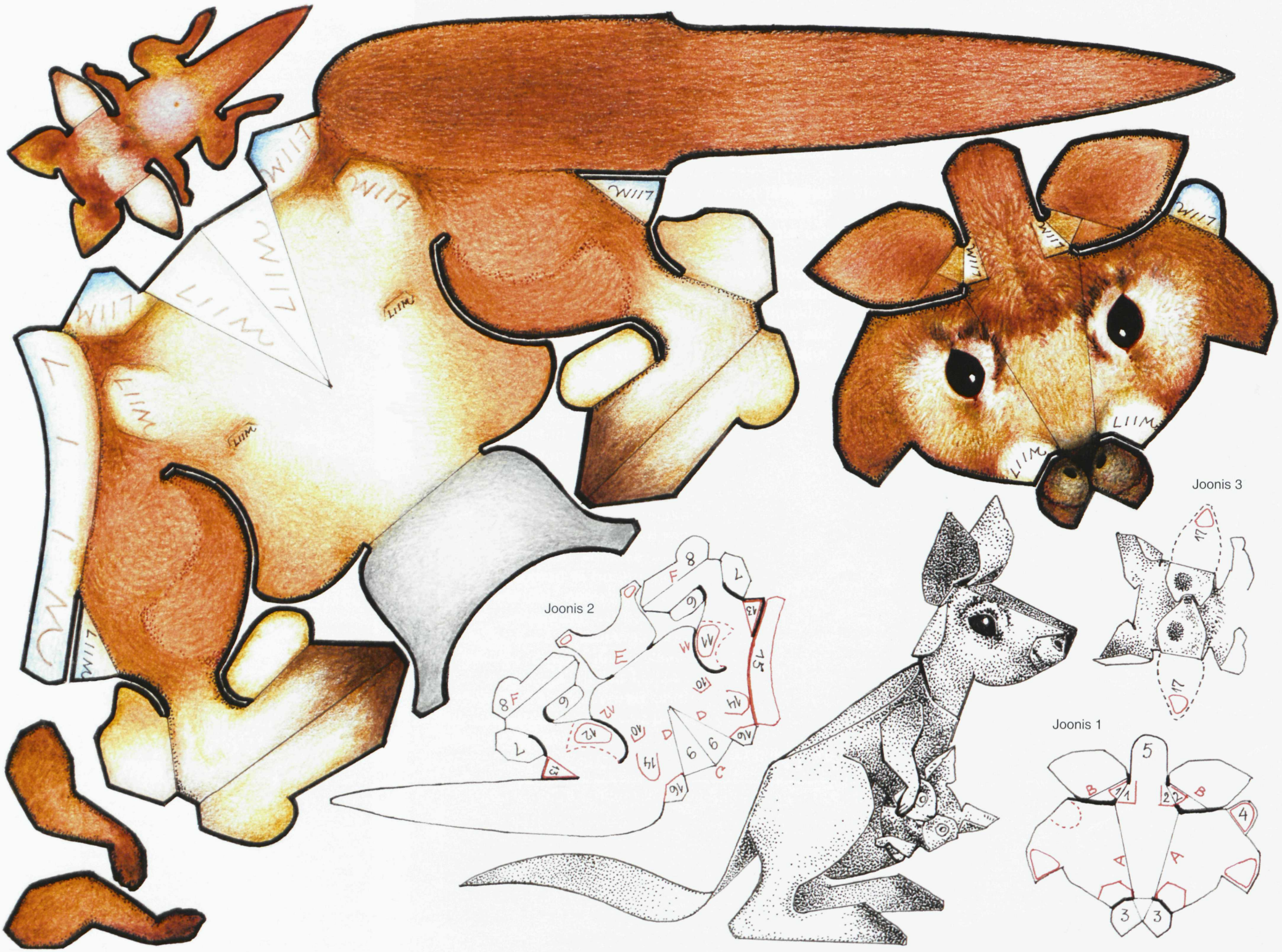
Keha (joonis 2). Kooluta sisse rinna keskjoon C ja jooned D ja D, mis samasse punkti kokku jooksevad. Pööra kukkur kõhu peale mööda joont E. Pööra sisse ja liimi kinni tagakäppade tugevduseks esiteks 6 ja 6, siis 7 ja 7 ning üle nende mööda jooni F ja F käppade siseküljed 8 ja 8.

Voldi sisse ja liimi rinna kokku suured pinnad 9 ja 9. Liimi nurkadest 10 ja 10 hästi täpselt kohale kukkur, see jääb kõhust natuke eemale, et kängurupojal oleks ruumi.

Liimi keha peale kinni mõlemad reied 11 ja 11 ning 12 ja 12.

Liimi kinni väikesed tükid 13 ja 13 saba kõrval. Liimi kohale esikäpad 14 ja 14. Liimi kinni selg 15. Liimi pea mõlemalt küljelt 16 ja 16 keha külge. Kooluta saba, nagu tarvis.

Kängurupojal (joonis 3) keera näopooled 17 ja 17 näo peale kokku. Ühenda ninaotsad liimiga, nii jääb nina ette ulatuma. Kooluta känguru kõrvu ja esikäppi. Kooluta kängurupoja tagakäpad ja saba niimoodi, et ta mahuks oma ema kukrusse istuma ja välja vaatama.

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

LIIM

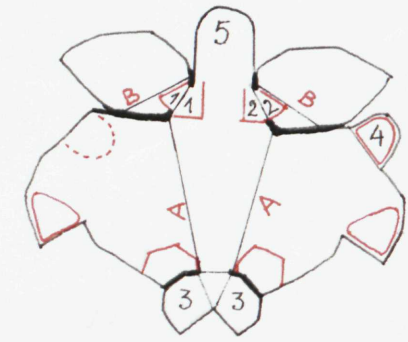
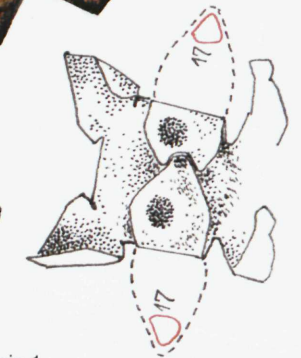
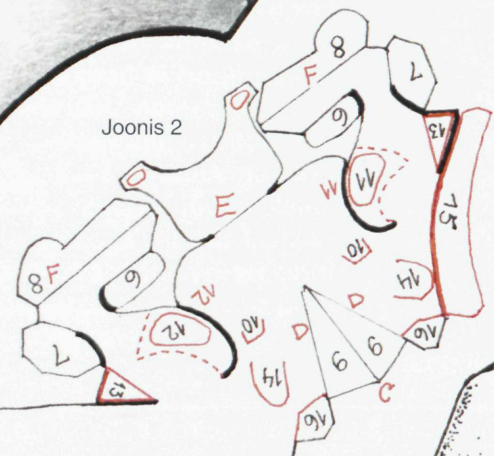
LIIM

LIIM

Joonis 2

Joonis 3

Joonis 1

AS Perioodika
lasteajakiri

TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960.
Ilmub kord kuus.

Toimetuse aadress:
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
taheke@periodika.ee

Peatoimetaja
ILONA MARTSON

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA

Reklaam
ARTUR JURIN

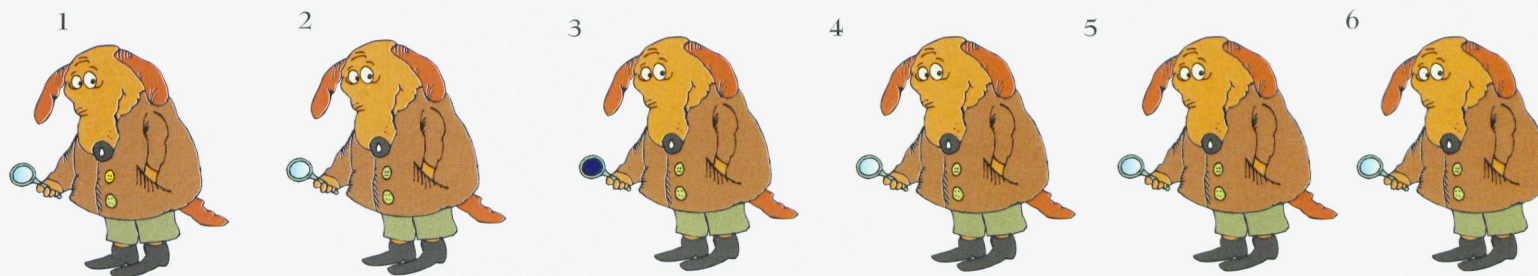
Toimetuse telefon
6463 697

Tähekest saab
tellida
otsekorraldus-
lepinguga

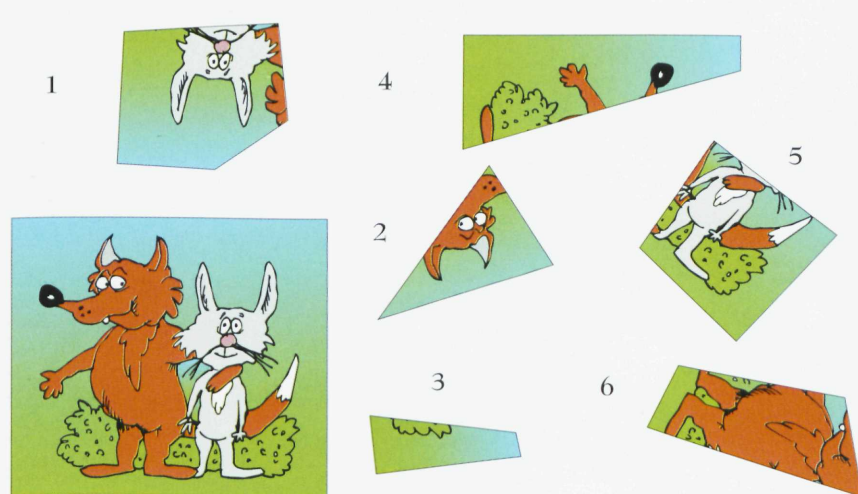
www.tellimine.ee
tel 6662535

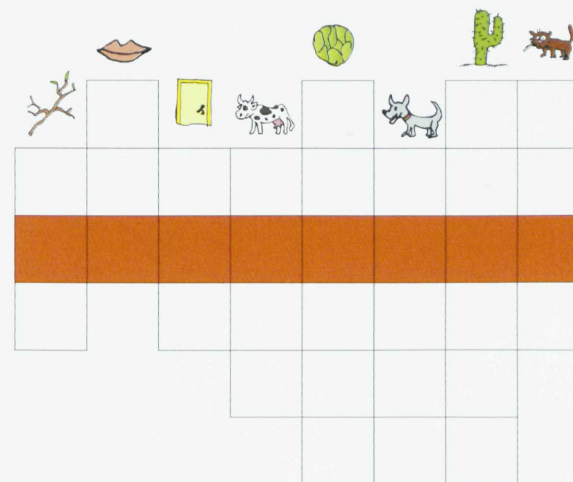
**ESIKAANE
JONISTAS
HILLAR
METS**

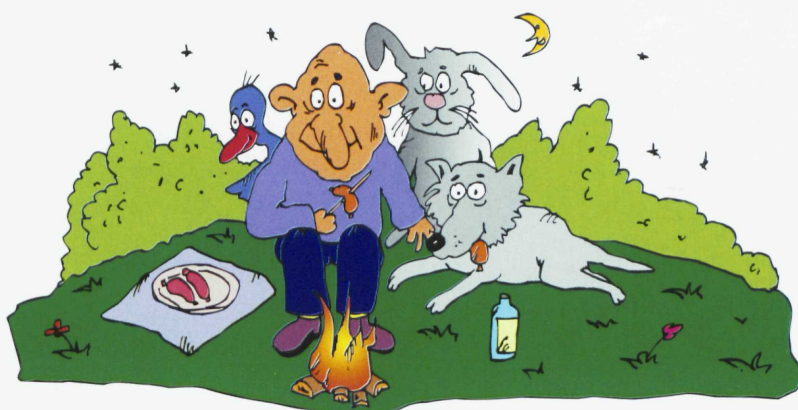
MITU ÜHESUGUST DETEKTIIVI ON PILDIL?

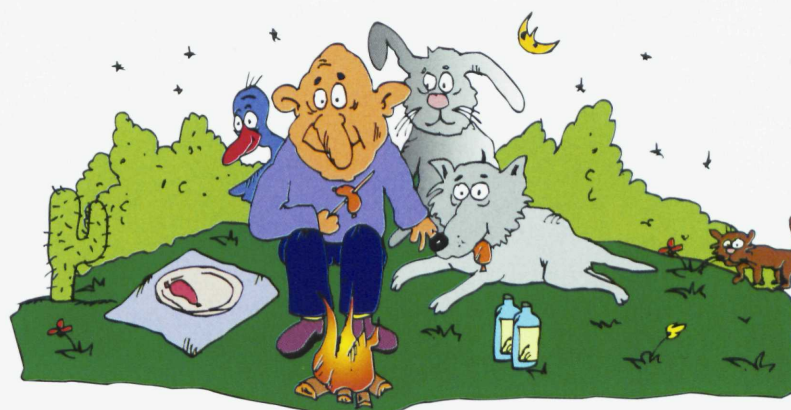
MILLINE TÜKK EI PÄRINE PILDILT?

LAHENDA RISTSÕNA

MITU ERINEVUST LEIAD?

Joonistanud ARTUR JURIN

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

Eelmise ARVA ÄRA vastused:
Sõnad tabelis on: esimene rida ülevalt alla PALL, viimane rida ülevalt alla TORT, teineridaparemalt vasakule KALA ja viies rida paremalt vasakule LÕVI. Karul leiad 11 ringi ja 3 autot. Hunnikus on 7 autot.

Liblikate

imepärane maailm

ILONA MARTSON

Kindlasti on sul vahel õnnestunud kinni püüda mõni liblikas. Võib-olla juhtus see isegi sel-
lel suvel. Mäletad, mis tunne on olnud teda peopesas hoi-
da? Ent liblikate püüdmine saab olla ka tõsine huviala,
mis võib jääda kogu eluks.

Argo Selin on kümneaastane poiss, kes elab Tallin-
na ääres Muuga aedlinna majas koos ema, isa ja kahe
õega. Kui temaga juttu ajada, siis tundub küll, et ta teab
liblikatest kõike – nende püüdmisest, kogumisest ja lii-
kidest. Poisi isa Allan on samuti tõsine loodushuvili-
ne, kelle kogu sisaldab ligi 200 000 erinevat putukat.
Argo orienteerub isa kollektsioonis nagu kala vees.
Ta teab täpselt, millises arvukatest kappidest üks
või teine klaaskast mingi putukaliigiga asub.
“Näiteks need kolm tammekeedikut siin on minu
püütud,” näitab ta. “See oli ühes rabas Kõrve-
maa maastikukaitsealal.”

Argo näitab veel suuri kapsaliblikaid, mis
püüti Hiiumaal. Tegu on omaette liblikaliigi-
ga, mis erineb tavalisest kapsaliblikast oma
suuruse poolest.

Liblika püüdmiseks peab olema õnne,
teadmisi ja kannatlikkust. “Olen neli kor-
da maha maganud pääsusaba,” kahetseb
Argo. “Ükskord tundus, et ta on mul juba
peaaegu käes! Aga kui sa ühe korra mööda
tõmbad, siis enam teda kätte ei saa.”

Oma esimesed liblikad püüdis Argo
kuue-seitsmeaastaselt. “Läksin isaga kaa-
sa, kui ta mööda Eestit neid püüdmaks käis.
Esiialgu püüdsin kõiki, mis kätte sain, olin
suures vaimustuses. Hiljem hakkasin
valima. Kui püüan mõne liblika, keda
isal on juba palju, siis lasen ta lahti.”

Küsin, kas liblikaid püüda kahju ei
ole. Argo kinnitab, et mitte. “Enamik
Eestimaa liblikaid elab niikuinii vaid
ühe suve. Vaid admiral ja koerliblikas

suudavad talve üle elada. Ja tegelikult libli-
kas ei tunne mürki hingates valu. Tal on tun-
ne, nagu ta jääks magama.”

Eestis leiab liblikaid igalt poolt loodusest. Parim aeg liblikate püüdmi-
seks on päeval 12–16 ajal. Tavaliselt püüavad Argo ja isa liblikaid spet-
siaalsete liblikavõrkudega nii nädal aega. Liblikavõrke on erinevaid.
Üks Argo isa võrk on koguni 3,5 meetrit pikk, sellega võib püüda isegi
puude latvadest.

Püütud liblikate säilitamiseks on erilised nipid – kõigepealt
tuleb ta kloroformi-nimelise mürgiga oimetuks teha, siis pan-
na ümbrikusse ja hiljem sirutuslaual ettevaatlikult tiivad lah-
ti tõmmata ja nõeltega kinnitada. Ööliblikate
kättesaamiseks on aga spetsiaalsed auto-
maadid, mis valgusega putukaid kokku mee-
litavad. Siis tuleb valvel olla ja uimased lib-
likad kohe purki panna. “Kui Abrukal oli Ees-
ti liblikaseltsi kokkutulek, siis olid need au-
tomaadid üleval. Mina pidasin kella kolme-
neljani vastu, siis läksin magama,” räägib
Argo rahulolevalt.

Argo üheks unistuseks on püüda
piimalillevöötsuru – hästi haruldane, ta-
gasihoidlik pruunikas-kollakas liblikaliik.
Argo räägib, et Eestis on püütud neid vaid
kahel korral – aastal 1939 ja aastal 2002.
Viimati püütud liblika püüdjaks oli Argo
isa.

Kuid seda, et ta loodusteaduse oma
elukutseks valib, Argo küll ei usu. “Libli-
kakogumine on tore huviala, sellega ei teeni,”
ütleb poiss asjalikult. Huvialasid on tal teisigi –
ta mängib tennist ja käib ju-jutsu trennis.

Sellel suvel läheb ta aga Kullo loodusesõpra-
de ringiga Peipsi äärde seikluslaagrisse. “Õpime
looduses ellu jääma ja orienteeruma. Mulle meel-
dib käia matkamas. Ronida ja telgis elada – üldse
loodus,” kõneleb ta. Ja lubab laagrissegi väikse pu-
tukapurgi kaasa võtta. Niisama, igaks juhuks.

Foto: RAIVO TIIKMAA

HIND 15 KROONI

ISSN 0134-2266

9 770134 226003